

ня і класифікації з метою підвищення ефективності дотримання строків на практиці. Строки в адміністративному судочинстві запропоновано класифікувати за такими підставами: а) спосіб встановлення строків; б) спосіб визначення строків; в) стадія адміністративного процесу; г) застосування дискреційних повноважень судді.

Ключові слова: класифікація строків в адміністративному судочинстві; критерії класифікації строків в адміністративному судочинстві; строк звернення до адміністративного суду, процесуальний строк, загальні і спеціальні строки, фіксовані й оціночні строки в адміністративному судочинстві; розумний строк.

Аннотация

Аракелян М. М. Виды сроков в административном судопроизводстве. — Статья.

Рассмотрение и разрешение дел в административных судах неразрывно связаны с соблюдением сроков прохождения стадий административного процесса и совершения отдельных процессуальных действий. КАС Украины предусмотрены различные процессуальные сроки, что вызывает необходимость их упорядочения и классификации с целью повышения эффективности соблюдения сроков на практике. Сроки в административном судопроизводстве предложено классифицировать по следующим основаниям: а) способ установления сроков; б) способ определения сроков; в) стадия административного процесса; г) применение дискреционных полномочий судьи.

Ключевые слова: классификация сроков в административном судопроизводстве; критерии классификации сроков в административном судопроизводстве; срок обращения в административный суд, процессуальный срок, общие и специальные сроки, фиксированные и оценочные сроки в административном судопроизводстве; разумный срок.

Summary

Arakelyan M. M. Types of deadlines in administrative proceedings. — Article.

Consideration and resolution of cases in administrative courts are inextricably linked with the deadline passing the stages of the administrative process and the commitment of certain proceedings. CAS Ukraine provide different procedural terms, which makes organizing and classification in order to improve compliance with the terms in practice. Terms in administrative proceedings proposed to classify the following reasons: a) how the timing; b) method of determining the terms; c) stage of the administrative process; d) the use of discretionary powers of judges.

Keywords: classification of terms in administrative proceedings, criteria for classification in terms of administrative proceedings; term appeal to the Administrative Court, procedural terms, general and special terms are fixed and estimated time for administrative appeals; reasonable time.

УДК 351.95(477).001.36

Ю. О. Гаврилук

ОСКАРЖЕННЯ РІШЕНЬ ВИЩОЇ РАДИ ЮСТИЦІЇ: ОКРЕМІ АСПЕКТИ ПОРІВНЯЛЬНО-ПРАВОВОГО АНАЛІЗУ ІЗ ЗАРУБІЖНИМ ДОСВІДОМ

Право на звернення до суду для захисту порушеного права, а також право на апеляційне та касаційне оскарження рішень суду є одним із основних прав людини та громадянина. Порівняння встановленого Кодексом адміністративного судочинства України (далі — КАС України) порядку оскарження рішень Вищої ради юстиції та деяких основних конституційних засад порядку оскарження рішень суду вказує на існування деяких суперечностей. На думку автора, при розв'язанні вказаних суперечностей необхідно враховувати зарубіжний досвід оскарження рішень подібних органів.

© Ю. О. Гаврилук, 2011

Значна увага вище зазначеній проблематиці приділяється як вченими, так і практичними працівниками. Зокрема, неодноразово у своїх виступах та публікаціях щодо вказаної проблематики звертались С. В. Ківалов, В. В. Колесніченко, О. В. Гончаренко, В. В. Паришкура, С. Ф. Сафулько та ін. Проте разом із цим залишається недослідженим відповідність існуючого порядку оскарження рішень Вищої ради юстиції окремим конституційним положенням та зарубіжній практиці із оскарження рішень подібних органів.

Вища рада юстиції є вищим незалежним органом у системі кадрового забезпечення суддівського корпусу. Від рішень вказаного органу, які приймаються професійним складом Вищої ради юстиції в межах повноважень, визначених ст. 3 Закону України «Про Вищу раду юстиції» [1] та ст. 131 Конституції України [2], залежить якість формування високопрофесійного суддівського корпусу, здатного кваліфіковано, сумлінно та неупереджено здійснювати правосуддя на професійній основі.

Прийняття Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо недопущення зловживань правом на оскарження» від 13 травня 2010 р. № 2181-VI [3] та внесення відповідних змін до Закону України «Про Вищу раду юстиції» та КАС України призвели до численних дискусій щодо рішень, які вправі приймати Вища рада юстиції, а також встановленого законодавством порядку їх оскарження.

Положення ч. 3 ст. 27 Закону України «Про Вищу раду юстиції» (в редакції абз. 5 підп. 3 п. 3 розділу I Закону України № 2181-VI від 13 травня 2010 р.) [1] передбачає оскарження вищезазначених актів Вищої ради юстиції виключно до Вищого адміністративного суду України в порядку, встановленому КАС України. Згідно з ч. 2 ст. 171-1 КАС України оскарження рішень, дій чи бездіяльності Верховної Ради України, Президента України, Вищої ради юстиції, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України не підлягають перегляду в апеляційному і касаційному порядку. Водночас ч. 4 ст. 171-1 КАС України передбачено, що такі справи вирішуються колегією суддів у складі не менше п'яти суддів протягом розумного строку, але не пізніше одного місяця після відкриття провадження у справі. У виняткових випадках з урахуванням особливостей розгляду справи суд ухвалою може продовжити строк розгляду справи, але не більш як на один місяць [4].

У зв'язку з вищевикладеним, ухвалою Конституційного Суду України від 14 вересня 2010 р. було відкрито провадження у справі за поданням 53 народних депутатів стосовно перевірки на відповідність Конституції України положення ч. 3 ст. 27 Закону України «Про Вищу раду юстиції» (в редакції абз. 5 підп. 3 п. 3 розділу I Закону України № 2181-VI від 13 травня 2010 р.), яке встановлює порядок оскарження актів Вищої ради юстиції виключно до Вищого адміністративного суду України [5].

Доцільність звернення до Конституційного Суду України автори клопотання обґрунтовують тим, що положення ч. 3 ст. 27 Закону України «Про Вищу раду юстиції» є таким, що не відповідає ст. ст. 55, 129 Конституції України [2], чим позбавляє відповідних гарантій на відновлення порушених прав і охо-

ронюваних законом інтересів, обмежує право громадян на доступ до правосуддя та порушує основні засади судочинства, зокрема, забезпечення апеляційного та касаційного оскарження рішення суду. Це призводить до того, що зацікавлені особи позбавляються правових можливостей на оскарження рішень Вищого адміністративного суду як суду першої інстанції.

Таким чином, з огляду на спірність та неоднозначність положень ст. 27 Закону України «Про Вищу раду юстиції» [1], а також ст. ст. 18, 19, 117, 171-1 КАС України [4] виникає необхідність проведення комплексного дослідження зазначеного питання, враховуючи положення Конституції України, відповідні роз'яснення Конституційного Суду України, Закон України «Про Вищу раду юстиції», КАС України, попередню практику розгляду таких справ місцевими судами, а також досвід зарубіжних країн у цій сфері.

Згідно з ч. 2 ст. 171-1 КАС України передбачає, що оскарження рішень Вищої ради юстиції до Вищого адміністративного суду України не підлягають перегляду в апеляційному і касаційному порядку [5]. Оскільки створення Вищої ради юстиції походить із зарубіжного досвіду, необхідно враховувати також сучасну практику діяльності аналогічних органів в інших розвинених країнах. Вищі ради магістратури, вищі судові ради та інші зарубіжні аналоги Вищої ради юстиції України вже тривалий час виступають гарантом незалежності суддів та органів, що формують суддівський корпус у Франції, Італії, Іспанії, Португалії та в інших країнах.

Наприклад, в Португалії в усіх випадках суддя може подавати апеляцію на рішення Вищої ради магістратури до Верховного Суду. Таку скаргу розглядають три судді, в тому числі заступник Голови Верховного Суду. Голова, який одночасно є Президентом Вищої ради магістратури, участі у розгляді цих питань не бере [6]. У Франції правосуддя здійснює також Вища рада магістратури. Рішення такого спеціалізованого органу у Франції може бути оскаржено виключно до Державної ради, яка контролює увесь комплекс адміністративних спірних питань [7].

У Греції призначення, переміщення, прикомандирування та переатестація судових чиновників здійснюється президентськими декретами, які видаються на підставі попередніх рішень Вищої судової ради. Рада створюється у складі голови відповідного суду вищої інстанції та членів цього суду. До складу Судової ради по цивільних та кримінальних справах входить прокурор Ареопагу, а до складу Контрольної ради — Генеральний державний комісар при Контрольній раді. Якщо міністр не згоден з думкою Вищої судової ради, він може передати питання на розгляд пленуму відповідного суду вищої інстанції, згідно з законом. Право звертатися до пленуму має також судовий чиновник, якого не включено до списку призначення на посаду, за наявності підстав, визначених законом. Рішення пленуму за переданими на його розгляд питаннями, а також рішення Вищої судової ради, по відношенню до яких міністр не висловив своєї незгоди, є для останнього обов'язковими.

Положення ст. 147 Конституції Албанії передбачає, що до складу Вищої ради юстиції входять Президент Республіки, Голова Верховного Суду, міністр

юстиції, три члени, обрані Кувендом, а також дев'ять суддів всіх рівнів, які обираються Національною судовою конференцією. Вища рада юстиції вирішує питання переведення суддів, а також їх дисциплінарної відповідальності згідно з законом. Суддя може бути звільнений від виконання своїх обов'язків Вищою радою юстиції за скоєння злочину, в зв'язку з розумовою та фізичною недієздатністю, за вчинки, які дискредитують посадове становище та особу судді, або за недостатній професіоналізм. Не згодний з таким рішенням суддя має право подати скаргу до Верховного Суду, який в такому випадку приймає рішення на спільній колегії.

У Туреччині подібний орган державної влади іменується як Вища рада суддів і прокурорів засновується та виконує свої функції у відповідності з принципами незалежності суддів та забезпечення гарантій суддів. Голова Ради — міністр юстиції. Вища рада суддів і прокурорів розглядає питання стосовно утвердження в професії суддів та прокурорів судових органів та адміністративних судів, їх призначень, переводів, покладення тимчасових повноважень, просування по службі та присвоєння першого класу, розподілу посад, винесення рішень щодо тих, залишати яких у професії вважається недоцільним, накладення дисциплінарних стягнень та відсторонення від посадових обов'язків. Рада приймає остаточне рішення за пропозиціями Міністерства юстиції стосовно змін у складі суду або обов'язків судді чи прокурора, а також змін юрисдикції суду. Рішення ради не можуть бути оскаржені в жодній судовій інстанції. Винятковість судової влади полягає в тому, що насамперед вона має свою чітко окреслену компетенцію — здійснення правосуддя. Жодний інший орган державної влади й управління не має права взяти на себе компетенцію судової влади.

Отже, досвід зарубіжних країн щодо оскарження рішень аналогічних за повноваженнями Вищій раді юстиції органів показує, що таке оскарження або взагалі неможливе, або завжди розглядається у порядку однієї вищої судової інстанції.

Аналіз попереднього досвіду оскарження рішень Вищої ради юстиції, передбаченого КАС України у редакції від 16 березня 2010 р. [4], вказує на те, що практика оскарження таких рішень до судів першої інстанції вже існувала і, вочевидь, виявилася не дуже ефективною. Як зазначає Голова Вищої ради юстиції, «наш законодавець пішов шляхом спрощення цієї процедури, усунувши можливості для зловживання правом на оскарження. Підставою для впровадження такого порядку стало те, що процеси з оскарження рішень Вищої ради юстиції про притягнення суддів до відповідальності за порушення присяги розглядали у судах роками. Деякі, розпочаті у 2004–2005 рр., і зараз ще не завершені [9].

Необхідно також взяти до уваги висновок Європейської комісії «За демократію через право» щодо Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо недопущення зловживань правом на оскарження» [3], ухвалений на 84-му пленарному засіданні у Венеції. Зокрема, члени Венеціанської комісії зазначають переваги та недоліки у такому встановлено-

му законодавством порядку оскарження рішень Вищої ради юстиції. Зазначається, що мета уникнути затримок при здійсненні провадження окремою судовою палатою Вищого адміністративного суду України при вирішенні спорів, передбачених ст. 171 КАС України, чітко простежується в цьому Законі: 1) неможливість зупинення оскаржуваного акта; 2) максимальний час для прийняття рішення по справі — один місяць; 3) відсутність можливості подальшого перегляду в апеляційному чи касаційному порядку. Ці положення можуть сприяти швидкому вирішенню справи і таким чином перешкодити зловживанням правом на судовий розгляд з метою запобігти реалізації оскаржуваних актів. Разом з тим з огляду на важливість та складність окремих з цих справ, які розглядатиме спеціальна палата, одного місяця може не вистачити, беручи до уваги при цьому і те, що рішення цього суду буде остаточним і не підлягає подальшому перегляду в апеляційному чи касаційному порядку. Виключення можливості перегляду рішення може виявитися корисним для прискорення судового провадження, однак при цьому можуть виникнути проблеми щодо повноважень, якими наділяється ця окрема палата. Порядок формування нової і надзвичайно впливової так званої «п'ятої палати» Вищого адміністративного суду України має бути чітко визначений в Законі, щоб відповідати вимогам основоположного права на доступ до суду, встановленого законом.

Вважаю, що при прийнятті Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо недопущення зловживань правом на оскарження» від 13 травня 2010 р. [3] законодавець враховував практику оскарження таких рішень в інших розвинених країнах, а також попередній досвід вирішення таких справ місцевими судами, у зв'язку з чим виникла необхідність забезпечити розгляд досвідченим та кваліфікованим судом. Такі зміни в подальшому мали привести до створення єдиної судової практики та однакового застосування при розгляді таких справ норм чинного законодавства. Таким чином, оскарження рішень виключно до Вищого адміністративного суду не мало на меті призвести до унеможливлення апеляційного та касаційного оскарження рішень Верховної Ради України, Президента України та Вищої ради юстиції, як зазначається у конституційному зверненні. Ця ситуація склалась у зв'язку з вирішенням цих справ Вищим адміністративним судом, який в даному випадку виступає як суд першої інстанції.

З однієї сторони, можна дійти висновку, що Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо недопущення зловживань правом на оскарження» від 13 травня 2010 р. [3] мав на меті забезпечити більш професійний та якісний захист прав громадян, у зв'язку з чим надав право вирішувати цю категорію справ Вищому адміністративному суду України. Поряд з вищевказаною позицією, необхідно проаналізувати позиції авторів конституційного подання та розглянути ч. 3 ст. 27 Закону України «Про Вищу раду юстиції» [1] на предмет її конституційності.

Відповідно до ч. 1 ст. 55 Конституції України [2] кожному гарантується право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб. Стат-

тя 129 Конституції України до основних засад судочинства відносить забезпечення апеляційного та касаційного оскарження рішення суду, крім випадків, встановлених законом. Спробуємо з'ясувати, що саме мається на увазі «крім випадків, встановлених законом» та чи вона надає підстави встановлювати інший порядок оскарження рішень Вищої ради юстиції, зокрема у Законі України «Про Вищу раду юстиції» та КАС України.

За рішенням Конституційного Суду України від 11 березня 2010 р. № 8-рп/2010 «касаційне оскарження» тлумачиться як можливість встановлення у законах інших форм оскарження, окрім апеляційного та касаційного [11]. Зокрема, Конституційний Суд України у Рішенні від 11 грудня 2007 р. № 11-рп/2007 зазначив, що «реалізацією права особи на судовий захист є можливість оскарження судових рішень у судах апеляційної та касаційної інстанцій. Перегляд судових рішень в апеляційному та касаційному порядку гарантує відновлення порушених прав і охоронюваних законом інтересів людини і громадянина» [12].

Європейський суд з прав людини у своїх рішеннях визначив окремі ознаки принципу верховенства права у розбудові національних систем правосуддя та здійсненні судочинства, яких мають дотримуватись держави — члени Ради Європи, що підписали Конвенцію про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р. Відповідно до ч. 1 ст. 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, ратифікованою Законом України від 17 липня 1997 р., кожен має право на справедливий і публічний розгляд його справи упродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом, встановленим законом [13]. У справі «Пономарьов проти України» Європейський суд з прав людини наголосив, що «право на справедливий судовий розгляд, яке гарантовано п. 1 ст. 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, має розумітися у світлі преамбули Конвенції, у відповідній частині якої зазначено, що верховенство права є спільною спадщиною Високих Договірних Сторін» [14].

Як зазначається у рішенні Європейського суду з прав людини (справа Сокурєнко і Стригун проти України) від 20 липня 2006 р., ст. 5 вищезазначеної Конвенції не зобов'язує держав — учасників Конвенції створювати апеляційні та касаційні суди. Однак там, де такі суди існують, необхідно дотримуватись гарантій, визначених у ст. 6 Конвенції [15]. Зокрема, у Рішенні Конституційного Суду України від 27 березня 2002 р. зазначено, що вирішення питань, пов'язаних з трудовими спорами суддів, та оскарження актів Вищої ради юстиції може бути предметом розгляду судів загальної юрисдикції у випадках і в порядку, встановлених законом, який також може визначити і підсудність даних справ судам загальної юрисдикції відповідного рівня [16].

Можна дійти висновків, що, відповідно до роз'яснень Конституційного Суду України, рішень Європейського суду з прав людини, міжнародних документів, ратифікованих Україною, а також досвіду зарубіжних країн, підсудність справ щодо оскарження рішень Вищої ради юстиції виключно судам першої інстанції не є обов'язковою. Отож, складається ситуація, коли, з однієї сторони, Конституція України та роз'яснення Конституційного Суду України передбачають

можливість визначення законом підсудності певних категорій справ судам відповідного рівня. З іншого ж боку, положення національного законодавства передбачають право на апеляційне та касаційне оскарження, нехтування яким призводить до порушень конституційних прав громадян.

Доцільність існування апеляційного оскарження зазначалась Головою Вищої ради юстиції О. М. Колесніченком. Пропонувалось, що такі справи повинні розглядатися у першій інстанції конкретним судом, наприклад Окружним адміністративним судом міста Києва, а потім — в апеляційній та касаційній інстанціях [9]. Через те, що відсутність права на апеляційне та касаційне оскарження при розгляді справ щодо оскарження рішень Вищої ради юстиції в деякій мірі позбавляє відповідних гарантій на відновлення порушених прав і охоронюваних законом інтересів, а також з метою забезпечити можливість Вищого адміністративного суду України переглядати рішення судів нижчестоящих інстанцій, пропонуємо передбачити лише апеляційний порядок оскарження рішень Вищої ради юстиції.

Можна запропонувати такий порядок апеляційного оскарження: а) встановити порядок розгляду цієї категорії справ у місцевих адміністративних судах за місцезнаходженням відповідача як в судах першої інстанції, з правом апеляційного оскарження; б) передбачити апеляційне оскарження таких справ у Вищому адміністративному суді України як в суді апеляційної інстанції. Наступними напрямками дослідження вказаної проблематики є дослідження правової природи рішень Вищої ради юстиції, історичних передумов існування діючого порядку оскарження рішень Вищої ради юстиції в КАС України.

Література

1. Про Вищу раду юстиції : Закон України від 15 січ. 1998 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>.
2. Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 черв. 1996 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>.
3. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо недопущення зловживань правом на оскарження : Закон України від 13 трав. 2010 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>.
4. Кодекс адміністративного судочинства : Закон України від блп. 2005 р. № 2747-IV [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>.
5. Про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним поданням 53 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремих положень Закону України «Про Вищу раду юстиції» та Кодексу адміністративного судочинства України : ухвала Конституційного Суду України № 55-у/2010 від 14 верес. 2010 р. по справі № 2-53/2010 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.ccu.gov.ua>.
6. Паришкура В. В. Співробітництво Вищої ради юстиції та Вищої ради магістратури Португалії // Вісник Вищої ради юстиції. — 2010. — № 3. — С. 115.
7. Гончаренко О. В. Вища рада юстиції в системі органів державної влади // Вісник Вищої ради юстиції. — 2010. — № 3. — С. 10.
8. Сафулько С. Ф. Представництво адвокатів у Вищих радах юстиції (магістратурах): порівняльно-правовий аналіз // Вісник Вищої ради юстиції. — 2010. — № 1. — С. 51–57.
9. Колесніченко В. М. Нехай європейці не маніпулюють, а правильно рахують // Главред. — 2010. — 2 листоп.
10. Висновок Європейської комісії «За демократію через право» щодо Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо недопущення зловживань правом на

- оскарження», ухвалений на 84-му пленарному засіданні у Венеції [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.
11. У справі за конституційним поданням 46 народних депутатів України щодо офіційного тлумачення термінів «найвищий судовий орган», «вищий судовий орган», «касаційне оскарження», які містяться у статтях 125, 129 Конституції України : рішення Конституційного Суду України від 11 берез. 2010 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>.
 12. У справі за конституційним зверненням громадянина Касьяненка Бориса Павловича щодо офіційного тлумачення положень пункту 8 частини третьої статті 129 Конституції України, частини другої статті 383 Кримінально-процесуального кодексу України : рішення Конституційного Суду України від 11 груд. 2007 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>.
 13. Про ратифікацію Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, Першого протоколу та протоколів № 2, 4, 7 та 11 до Конвенції : Закон України від 17 лип. 1997 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>.
 14. Справа «Пономарьов проти України» : рішення Європейського суду з прав людини від 3 квіт. 2008 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>.
 15. Справа «Сокурєнко і Стригун проти України» : рішення Європейського суду з прав людини від 20 лип. 2006 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>.
 16. У справі за конституційним поданням Вищої ради юстиції щодо офіційного тлумачення положень абзаців 2, 3 п. 1 ч. 1 ст. 150 Конституції України (справа щодо актів про обрання/призначення суддів на посади та про звільнення їх з посад) : рішення Конституційного Суду України від 27 берез. 2002 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>.

Анотація

Гаврилюк Ю. О. Оскарження рішень Вищої ради юстиції: окремі аспекти порівняльно-правового аналізу із зарубіжним досвідом. — Стаття.

Робота присвячена змінам, пов'язаним із прийняттям Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо недопущення зловживань правом на оскарження» від 13 травня 2010 р. У статті звертається увага на окремі аспекти порівняльно-правового аналізу порядку оскарження рішень органів, подібних до Вищої ради юстиції України. Отримані висновки порівнюються із порядком оскарження за чинним законодавством України. Автор доходить висновку про необхідність впровадження апеляційного оскарження рішень Вищої ради юстиції.

Ключові слова: рішення, Вища рада юстиції, оскарження рішень, апеляційне оскарження, касаційне оскарження.

Аннотация

Гаврилюк Ю. О. Обжалование решений Высшего совета юстиции: отдельные аспекты сравнительно-правового анализа с зарубежным опытом. — Статья.

Работа посвящена изменениям, связанным с принятием Закона Украины «О внесении изменений в некоторые законодательные акты Украины относительно недопущения злоупотреблений правом на обжалование» от 13 мая 2010 г. В статье обращается внимание на отдельные аспекты сравнительно-правового анализа порядка обжалования решений органов, подобных Высшему совету юстиции Украины. Полученные выводы сравниваются с порядком обжалования существующем в действующем законодательстве Украины. Автор приходит к выводу о необходимости внедрения апелляционного обжалования решений Высшего совета юстиции.

Ключевые слова: решение, Высший совет юстиции, обжалование решений, апелляционное, кассационное обжалование.

Summary

Gavrilyuk Y. O. Appeal decisions of the High Council of Justice: some aspects of comparative legal analysis of foreign experience. — Article.

The article is devoted to changes that were caused with passing the Law amending certain Legislative Acts in relation to the Prevention of Abuse of the Right to Appeal, which was adopted by

the Verkhovna Rada on 13 May 2010. The attention of the article is accented on some aspects of comparative legal analysis of the procedures of appeal the decisions similar to the High Council of Justice of Ukraine. These findings are compared with the procedure of appeal under current legislation of Ukraine. Author finds the necessity of implementation the appeal of decisions of the High Council of Justice.

Keywords: decision, High Council of Justice, appeal of decisions, appeal and cassation amendments.

УДК 347.73:336

Т. А. Латковська

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ТЕОРІЇ ФІНАНСОВОГО ПРАВА НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Питання фінансово-правового регулювання посідають особливе місце у суспільному житті. І це зрозуміло, адже формування правової держави в умовах демократизації суспільного розвитку та нової системи господарювання зумовлює роль фінансового забезпечення всіх напрямків державної політики, під впливом норм фінансового права відбувається реалізація багатьох функцій держави та муніципальних утворень. Стрімкий розвиток фінансового законодавства, суттєві зміни в організації фінансової діяльності, при набутті нею нових властивостей, від яких залежать усі сфери життєдіяльності Української держави, посилюють роль фінансового права на сучасному етапі як регулятора соціально-економічних відносин та виокремлюють проблемні питання теорії фінансового права.

Велика кількість фінансово-правових актів, включаючи Бюджетний, вдруге прийнятий, (2001, 2010 рр.) та Податковий, вперше прийнятий, (2010 р.) кодекси, склали самий потужний законодавчий масив та мабуть провідний у системі законодавства України, підкреслюючи активне становлення нової за своїм змістом галузі фінансового права, яка стала в системі українського права в ряд її основних галузей.

Правове регулювання виключно важливих для життєдіяльності всієї держави фінансово-правових відносин, що виникають між державою та включеними до її складу публічно-правовими утвореннями, між державою та фізичними чи юридичними особами, займає важливе місце в системі регулювання суспільних відносин. З часу набуття Україною незалежності всі соціально-економічні перетворення, що відбуваються у ній, відповідно відбилися й на стані фінансової системи країни. Саме тому коло питань, що включаються до предмета фінансового права, постійно привертає увагу вчених.

Глибинні процеси економічних та політичних перетворень, серед яких перехід до нових ринкових відносин в економіці, заснованій на рівному визнанні всіх форм власності; конституційне закріплення основ місцевого самоврядування; забезпечення в Україні прав і свобод людини і громадянина та гарантування прав і свобод, проголошених Конституцією України відповідно загаль-